

О. О. Сухобокова

Саскачеван

САСКАЧЕВАН (Saskatchewan) – степова провінція на південному заході [Канади](#). Межує з провінціями [Альберта](#) (на заході) та [Манітоба](#) (на сході), Північно-Західними територіями Канади (на півночі) та американськими штатами [Монтана](#) і [Північна Дакота](#) (на півдні). Площа — 651 900 км². Населення — 1 246 691 (2024).

Найчисленніші етнічні групи: німці, англійці, шотландці, ірландці, українці, французи, норвежці, поляки та представники корінних націй. Понад 82% вважають рідною мовою англійську. Столиця провінції — м. Реджайна, найбільше місто та головний комерційний центр — м. Саскатун (266 141 особа, 2021), інші великі міста — Принс-Альберт, Мус-Джо, Йорктон та Норт-Батлфорд.

Назва походить від назви річки Саскачеван, що означає «швидка річка» в перекладі з мови крі, одного з індіанських племен, корінного населення краю. Клімат континентальний. Середні температури: січня від -12 до -18°С, липня +19°С; 340—400 мм опадів за рік, часті посухи. Переважають рівнини, крім північної частини, де чимало озер, річок та боліт, лісів, що переходять в лісотундру з суворим кліматом, а також родовища міді, цинку, золота, срібла, урану тощо. На півдні провінції — степ і лісостеп з чорноземними й попільняковими ґрунтами, родовищами бурого вугілля, газу, нафти та ін. 10% території займають водойми з прісною водою (річки, озера).

Основу економіки становить сільське господарство (пшениця, нут, горох, ріпак, льон, жито, ячмінь, овес, сочевиця; продукція тваринництва), гірничодобувна та лісозаготівельна промисловості. За видобутком нафти і газу С. — 2-й в Канаді (після Альберти).

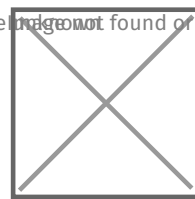
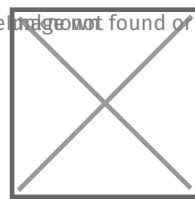
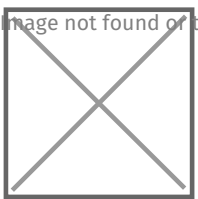
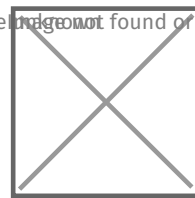
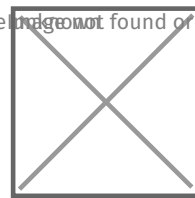
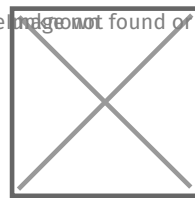
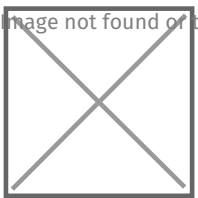
Територія була заселена людьми понад 11 тис. р. Корінні народи — індіанські племена атабасків, ассінібойнів, крі, сіу та ін. Перші європейці, дослідники та торговці хутром, досягли земель провінції наприкінці 17 ст. 1774 засноване перше європейське поселення — факторія Камберленд-Гаус Компанії Гудзонової затоки, яка володіла великою територією сучасних Канади та північних американських штатів, відомою під назвою «Земля Руперта», що 1869 перейшла у власність Домініону Канада. 1871 з неї було виділено Північно-Західні території, до яких належала й територія С. Від 1905 — окрема провінція Канади. Процес залюднення прискорився з побудовою Канадської тихоокеанської залізниці 1885 і досяг

піку 1911–14.

Перше українське поселення у провінції з'явилося 1896 у Гренфелі. До початку 20 ст. велика кількість українських іммігрантів завдяки привабленій імміграційній політиці Канади заснувала низку скупчених компактних поселень (найбільші в районах Йорктон — Кенора — Прісвіл, Ростерн — Еллоу, Крік — Кадворд, Реддісон — Гефорд). Станом на 1911 українці склали понад 22 % населення провінції, 1941 — 79,8 % й утримувалися на позначці понад 78% до 1980-х рр. 2019 в С. було зафіксовано 143 700 українців. Дотепер у низці сільських громад вони мають абсолютну більшість, що дозволило зберегти національну ідентичність, культуру (один з найвищих показників вживання української мови). Низка поселень і місцевостей провінції (найбільше у південно-східній частині) має українські назви, розбудовано мережу українських шкіл, церков, громадських і культурних організацій та закладів.

Основні осередки української громади — міста Саскатун, Реджайна, Йорктон, Мелвілл, Принс-Альберт, Мус-Джо, Норт-Белтфорд. Якщо на початку еміграції українці переважно працювали в сільському господарстві, то у 2-й половині 20 ст. успішно інтегрувалися в усі галузі економіки та суспільно-політичного й культурного життя, освіти і науки. Серед відомих українців С. — генерал-губернатор Канади [Р. Гнатишин](#) (1990–95), лейтенант-губернатори С. [С. Воробець](#) (1970–75) та С. [Федорук](#) (1988–94), прем'єр-міністр С. [Р. Романів](#) (1991–2001), спікер Законодавчої асамблеї [М. Ковальський](#) (2001–07), низка сенаторів Канади, зокрема перший етнічний українець в Сенаті Канади [І. Гнатишин](#) (1959–67), «батько канадської багатокультурності» [П. Юзик](#) (1963–86), співголова Міжпарламентської ради Україна—НАТО Парламентської Асамблеї НАТО [Р. Андрейчук](#) (1993–2019), перший українець — генерал ЗС Канади [Й. Романів](#), вчений-славіст [К. Андрусишин](#) та ін.

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Саскачеван / О. О. Сухобокова // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-888149>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).